

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

(Ruim) veertig jaar Recht der Werkelijkheid: verleden, heden en toekomst

Doornbos, N.; de Winter, P.

DOI

[10.5553/RdW/138064242020041002001](https://doi.org/10.5553/RdW/138064242020041002001)

Publication date

2020

Document Version

Final published version

Published in

Recht der Werkelijkheid

License

Other

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Doornbos, N., & de Winter, P. (2020). (Ruim) veertig jaar Recht der Werkelijkheid: verleden, heden en toekomst. *Recht der Werkelijkheid*, 41(2), 3-14.
<https://doi.org/10.5553/RdW/138064242020041002001>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

REDACTIONEEL

(Ruim) veertig jaar *Recht der Werkelijkheid*: verleden, heden en toekomst

Nienke Doornbos & Paulien de Winter

Recht der Werkelijkheid bestaat 40 jaar. Eigenlijk 41 jaar, maar omdat we dit feestje graag gezamenlijk met de Vereniging voor de Sociaalwetenschappelijke bestudering van het recht wilden vieren, hebben we het jubileum een jaartje uitgesteld. Nu is het dan zover.

In deze bijdrage blikken wij op ludieke wijze terug op de afgelopen vier decennia, reflecteren op de huidige gang van zaken en voorspellen hoe het tijdschrift er over veertig jaar, in het jaar 2060, voor staat. Het terugblikken doen we door fragmenten weer te geven uit het redactioneel van 1979 van de eerste *Nieuwsbrief voor Nederlandstalige Rechts sociologen* (NNR), tot 1985 de voorloper van *Recht der Werkelijkheid*. Voor de huidige situatie putten we, behalve uit onze eigen kennis en ervaringen, uit de resultaten van een lezersenquête¹ en uit statistieken van uitgeverij Boom. Voor de toekomstvisie hebben we geprobeerd te bedenken hoe een redactioneel bij het tachtigjarig bestaan van het tijdschrift eruit zou kunnen zien en hoe de redactie dan zou terugkijken op de veertig jaar die nu nog voor ons liggen. Hoewel futurologie steeds meer een wetenschappelijke basis krijgt en er zelfs universitaire opleidingen zijn die zich richten op de ontwikkeling van scenario's voor de toekomst, moet onze toekomstvoorspelling met een grote korrel zout worden genomen. Hooguit is er sprake van 'trendwatching' en verder spruit onze toekomstvoorspelling louter voort uit onze fantasie.

1 De lezersenquête is in september 2020 uitgezet onder VSR-leden. Van de 140 leden reageerden er 25 (18%). *Recht der Werkelijkheid* heeft een ruimer lezerspubliek; daar gaan wij later in deze tekst nog uitgebreider op in.

Doelstelling van het tijdschrift

DOELSTELLING VAN DE NNR

Reeds enkele maanden is er gepraat over het doel, de organisatie en de vorm van een rechtssociologische nieuwsbrief. Welnu, hier is het eerste nummer. Het doel heeft o.i. nauwelijks enige exegese: het bevorderen van de onderlinge communicatie. Onze mening is dat een 'leemte in de rechtssociologie-beoefening' bestaat, tussen aan de ene kant formele publicaties (artikelen en boeken) en aan de andere kant face-to-face interactie. In het bijzonder omdat wij vrij ver van elkaar onze dagelijks werk verrichten, is er een 'behoefte' aan regelmatige en stelselmatige uitwisseling van informatie m.b.t. elkaars doen en laten.

Bron: Redactioneel *Nieuwsbrief voor Nederlandstalige Rechtssociologen*, 1979, jaargang 1, nr. 1

De doelstelling van *Recht der Werkelijkheid* is tegenwoordig heel wat ambitieuzer dan in het beginstadium.² 'Recht der Werkelijkheid is een interdisciplinair platform voor reflectie op het gebied van rechtssociologie, rechtsantropologie, bestuurskunde, rechtseconomie, rechtspsychologie en rechtsgeschiedenis. Het richt zich in het bijzonder op vernieuwende empirisch-theoretische bijdragen over de maatschappelijke ontwikkelingen en de huidige betekenis van het recht.' Zo staat het al sinds 2001 in het colofon. Daarin staat ook dat *Recht der Werkelijkheid* het tijdschrift is van de Vereniging voor de Sociaalwetenschappelijke bestudering van het Recht (de VSR). Het tijdschrift heeft de afgelopen jaren steeds de balans proberen te vinden tussen wetenschappelijke en verenigingsdoelstellingen en heeft tevens een brug proberen te slaan naar de juridische beroepspraktijk. De wetenschappelijke doelstellingen staan wat ons (redactie) betreft voorop. De forumfunctie van het tijdschrift is breder dan de kring van de VSR en strekt zich verder uit tot alle onderzoekers op het terrein van theorie en empirie van de werking van het recht. Dat blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat het tijdschrift tegenwoordig meer auteurs van buiten de VSR-kring aantrekt en ook bijvoorbeeld een podium biedt aan jonge onderzoekers vanuit de criminologie of Empirical Legal Studies. Hoe zal over veertig jaar op de komende periode worden teruggeblikt?

Doelstelling van het *Tijdschrift voor empirisch onderzoek naar de werking van het recht* (TEOR)

Als we terugkijken op hoe moeizaam de toenaderingen tussen enerzijds onderzoekers vanuit de rechtssociologie en anderzijds onderzoekers vanuit Empirical Legal Studies aanvankelijk verliepen, mogen we met recht trots

2 Deze ontwikkeling is mooi beschreven door Freek Bruinsma bij het 25-jarig bestaan van *Recht der Werkelijkheid* in het redactioneel van nummer 2004 (2), p. 1-12.

zijn op hoe het tijdschrift zich sindsdien verder heeft ontwikkeld. Vanuit de rechtssociologie werd aanvankelijk immers nogal neergekeken op de groep juristen die zich ook aan empirisch onderzoek wilden wagen: zij hadden niet de juiste vooropleiding, dachten te veel met beleidsmakers mee, zouden onvoldoende kritisch zijn enzovoort. Ook stelden zuurpruimen vast dat deze onderzoekers net deden alsof hun benadering zo vernieuwend was, terwijl het vak 'rechtssociologie' toch al sinds de jaren zeventig op faculteiten rechtsgeleerdheid werd gedoceerd. Maar al snel moesten de rechtssociologen van het eerste uur erkennen dat de vernieuwing juist wél uit deze hoek afkomstig was en dat de *Encyclopedie Empirical Legal Studies* en nieuwe methodologische handboeken aanwinsten waren voor het onderwijs. Toen men de handen ineensloeg, ontstond een vliegwieleffect. De ene na de andere onderzoeksaanvraag werd gehonoreerd en faculteiten struikelden in hun ijver te onderstrepen dat juist empirische onderzoeksmethoden voor de jurist van de toekomst (de 3D X-shaped lawyer) onmisbaar zijn. Het is dan ook dankzij de nauwere samenwerking tussen juristen en sociaalwetenschappers dat we de knellende band van het civiel effect eindelijk los hebben kunnen laten en een brede academische opleiding hebben waarin de faculteitsoverkoepelende MOOC 'Empirical socio-legal insights for dummies' een groot succes blijkt te zijn. Het TEOR, waarvan één nummer per jaar verschijnt onder de Engelse titel *Journal for Empirical studies on law in action*, heeft dankzij de vernieuwingen en verdere professionalisering van het redactieproces goed mee kunnen liften op deze positieve ontwikkelingen. Het duurde nog tot ver in de jaren dertig voor het denken langs (sub)disciplinaire zuilen passé werd. Het journal laat zich tegenwoordig het beste eenvoudig omschrijven als: een platform voor onderzoekers en beleidsmakers op het terrein van de empirische werking van het recht. Overigens ontving de redactie onlangs nog een ingezonden brief van een al wat oudere lezer, die opmerkte dat deze doelstelling nog louter een instrumentele visie op het recht omvat, en dat de symbolische en expressieve functies van het recht niet aan bod komen. De redactie wil benadrukken dat bijdragen uit deze niche nog wel degelijk welkom zijn.

Bron: Editorial van het *Tijdschrift voor empirisch onderzoek naar de werking van het recht*, 2060, jaargang 80, nr. 1 (to be published)

Nienke Doornbos & Paulien de Winter

Rubrieken

Voorlopig (o.a. in afwachting van de reacties in Leuven) zal de Nieuwsbrief als volgt eruit zien. Elk nummer zal beginnen met drie vaste rubrieken m.b.t. de activiteiten van de verschillende afdelingen (waaronder de WODC), nl. lopend onderzoek, lopend onderwijs, en publicaties en verslagen (incl. scripties, vertalingen, bundels, enz.). Het is de bedoeling dat vanaf het volgende nummer, elke van deze rubrieken in elk nummer zal voorkomen; wij zijn door verschillende omstandigheden (o.a. haast n.a.v. Groesbeek 4) wat dit nummer betreft echter genoodzakt om alleen lopende onderzoek op te nemen.

Daarna komen artikelen aan bod. Wij denken in het algemeen aan niet elders gepubliceerde stukken van beperkte lengte, en aan onderwerpen als onderzoeksverslagen (Groningen, J.I., heeft bv. een "verslag van een mislukte onderzoek" m.b.t. rechtshulpverlening door de Groningse adviesburo van de CPN in voorbereiding besprekingen van onderwijs- of onderzoekservaringen, benoemingsbeleid m.b.t. rechtssociologie, vraagstukken m.b.t. onderzoeksethiek, wetenschappelijk kritiek op elkaars werk, enz., en aan minder formele of pretentieuze artikelen in het algemeen. Zo vindt men in dit nummer een voorstel van R.J.Smits om nieuwe leven in een oud project van Evan te blazen, en een overzichtig analyse van O.Kamstra van empirisch rechtssociologisch onderzoek in Nederland sinds Glastra van Loons overzicht uit 1969. Dit laatste overschrijdt onze ideën m.b.t. wenselijk lengte, maar wij vonden het niettemin nuttig in zo'n eerste nummer om het gebrek aan systematische informatie van dien aard in het verleden in één klap op te vangen. Het spreekt vanzelf dat in de beoordeling door de redactie van aangeboden stukken geen kritisch-inhoudelijk maar alleen een communicatienuts-overweging een rol mag spelen.

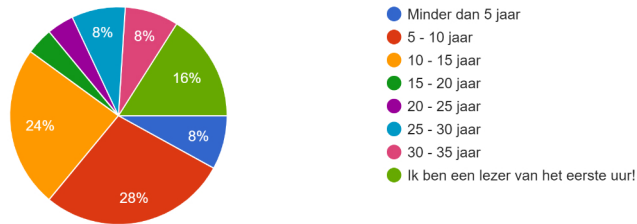
Bron: Redactioneel *Nieuwsbrief voor Nederlandstalige Rechtssociologen*, 1979, jaargang 1, nr. 1

Vandaag de dag kent *Recht der Werkelijkheid* de rubrieken 'Wetenschappelijke artikelen', 'Forum', 'Werk in Uitvoering' en 'Recensies'. In de themanummers wordt bovendien nog wel eens een 'Essay' geaccepteerd. De lezersenquête onder VSR-leden laat zien dat de recensies het vaakst gelezen worden, gevolgd door Forum, de wetenschappelijke artikelen, het redactioneel en Werk in Uitvoering. Forum heeft een debatkarakter, waarin meestal twee auteurs op elkaar reageren over een specifiek onderwerp. De afgelopen jaren zijn er verschillende onderwerpen in Forum bediscussieerd. Een kleine selectie: in 2016 schreven Westerman en Huls over zelfregulering en schreven Reiling en Verdonschot over ODR en KEI, in 2017 schreef Coenraad over probleemoplossing en schreven Blocq & Van der Woude en Leeuw over empirisch juridisch onderzoek. In 2018 schreven Van Klink en Pieterman over Utopia en in 2020 schreef De Groot-van Leeuwen over deskundigheid binnen de rechtspraak en schreven Klijn en Hartendorp over maatschappelijk effectieve rechtspraak.

De meeste lezers uit de enquête geven *Recht der Werkelijkheid* gemiddeld het rapportcijfer 7,4 (modus 8, mediaan 7). We hebben onze lezers gevraagd wat zij

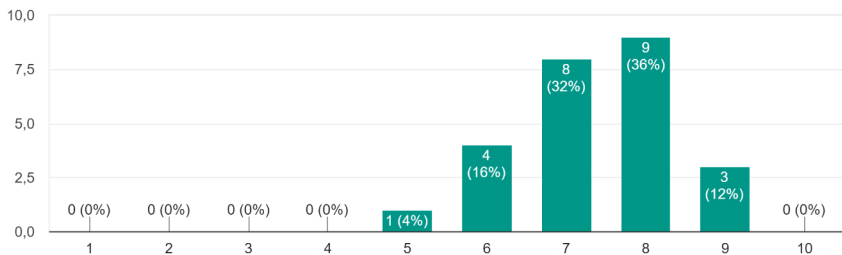
Hoe lang leest u al RdW?

25 antwoorden

Welk rapportcijfer geeft u het tijdschrift?

25 antwoorden

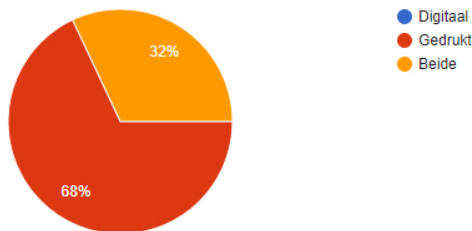
het meest waarden aan *Recht der Werkelijkheid*. Sommigen noemen het forumkarakter, de themanummers of de artikelen. Verder worden genoemd: ‘diepgang kritische toon’, ‘de poging om de pluriformiteit tot uitdrukking te brengen’, ‘dat het startende ELS’ers een kans op publicatie geeft’ of gewoon het feit ‘dat het bestaat’. Ook de focus van het blad wordt vaak genoemd: ‘de sociaalwetenschappelijke bestudering van het recht (multidisciplinair en empirisch-theoretisch)’. Het tijdschrift is interdisciplinair en geeft een ‘doorkijk naar wat er speelt in het veld’ en ‘laat zien wat collega’s doen’. Lezers waarderen de combinatie van Nederlands en Engels en dat het tijdschrift een ‘goed overzicht geeft van de staat van het juridisch-sociaal wetenschappelijke landschap in Nederlandse taalgebied’. Ook wordt meerdere keren de focus op de rechtssociologie genoemd.

Uiteraard hebben we ook gevraagd wat in de ogen van onze lezers beter kan. Verschillende lezers merken op dat er op het punt van ‘aansluiting bij de internationale literatuur’, ‘internationalisering’ of ‘meer artikelen vanuit het buitenland’ verbetering mogelijk is. Waar het gaat om aansluiting bij de internationale literatuur is volgens de redactie inderdaad winst te behalen. ‘Internationalisering’ is lastiger. *Recht der Werkelijkheid* publiceert geregeld ook Engelstalige artikelen en themanummers. De teksten worden daarmee toegankelijk voor een breder, internationaal publiek. Noch de uitgever, noch de redactie vervult hierin echter een actieve rol. De afgelopen decennia is meerdere keren de vraag aan de orde geweest

Nienke Doornbos & Paulien de Winter

Hoe leest u RdW?

25 responses

of het tijdschrift in zijn geheel zou moeten omschakelen naar het Engels, zodat het een breder bereik zou krijgen. De vrees daarbij was dat een Engelstalig tijdschrift de concurrentieslag met andere Europese journals niet zou overleven of dat het tijdschrift louter nog afdankertjes van tijdschriften te verwerken krijgt. Ook bleef de wens overeind om in het Nederlands taalgebied een forum te behouden. Liever een goed tijdschrift binnen een beperkt taalgebied dan een B-tijdschrift in een sterk concurrerend internationaal veld.

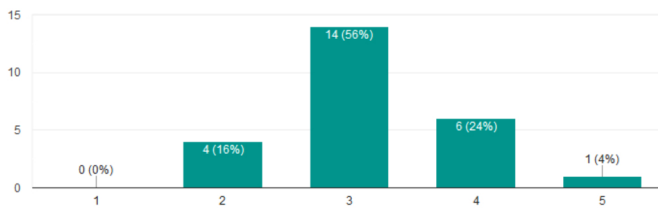
Het 'bereik van *Recht der Werkelijkheid*' (ook in het buitenland) wordt ook meer in algemene zin genoemd als punt ter verbetering. Een lezer oppert bijvoorbeeld: 'Misschien betere digitale toegang voor niet-abonnees? (maar misschien is dit er al wel?)'. Op dit punt valt te melden dat *Recht der Werkelijkheid* naast 147 particuliere abonnees 168 'all-in abonnees' heeft. Dit betreft instanties, zoals universiteiten, hogescholen, bibliotheken, rechtbanken, enzovoort. Medewerkers van deze instanties kunnen het tijdschrift lezen via het Boom juridische tijdschriftenpakket en portals als 'Rechtsorde'. Tevens maakt Boom juridisch per nummer één artikel *open access*, wat inhoudt dat het ook voor niet-abonnees toegankelijk is. Uit de gebruiksstatistieken van uitgeverij Boom blijkt dat in 2015 6440 keer één of meer *Recht der Werkelijkheid*-artikelen digitaal zijn weergegeven. In 2020 (gemeten t/m augustus) gaat het al om 9682 weergaven. Het bereik in juridisch Nederland is naar ons idee redelijk verzekerd; in Vlaanderen is het bereik minder groot. Daar valt winst te behalen.

Een terecht punt van kritiek is bovendien dat er 'beter gevulde nummers' moeten komen. *Recht der Werkelijkheid* zou 'tijdiger' moeten verschijnen en 'meer consistentie in de dikte van de nummers' moeten bewerkstelligen. Dat heeft zeker de volle aandacht van de redactie. Hiervoor is de redactie ook afhankelijk van de hoeveelheid aangeboden kopij van voldoende kwaliteit. Net als voor de meeste andere Nederlandstalige sociaalwetenschappelijke tijdschriften valt dit niet mee. In de afgelopen jaren (van 2015 tot en met 2019) zijn respectievelijk 7, 6, 9, 10 en 13 wetenschappelijke artikelen aangeboden aan de redactie (naast het themanummer). Ongeveer de helft van de artikelen is gepubliceerd. De redactie was dan

(Ruim) veertig jaar *Recht der Werkelijkheid*: verleden, heden en toekomst

Hoe beoordeelt u de snelheid van verschijning?

25 responses

ook prettig verrast dat twaalf respondenten de vraag ‘Zou u zelf in *Recht der Werkelijkheid* willen publiceren’ bevestigend beantwoorden en daarbij concrete onderwerpen noemden. We zien de kopij graag tegemoet. Een interessante suggestie tot slot was om een combinatie van wetenschap en podcasts te maken. De themanummers zouden zich zeker voor een podcast lenen.

Vanaf 1987 kent *Recht der Werkelijkheid* themanummers; deze worden gemiddeld iets hoger gewaardeerd dan de reguliere nummers. De afgelopen tien jaar hebben we een verscheidenheid aan thema’s voorbij zien komen: de Omgevingswet (2019), John Griffiths 1940-2017 (2018), Recht als probleemoplossing (2017), Social Theory and Legal Practices (2016), Access to Justice: Yesterday, Today, Tomorrow (2015), Contextualizing regulatory governance (2014), De actor als factor in de rechtsontwikkeling (2013), Tort, Behaviour and Social Context (2012) en Transnationalisme (2011). Ongeveer de helft van de themanummers is Engelstalig gepubliceerd.

Het meest recente themanummer gaat over de betekenis van corona voor de werking van het recht (te verschijnen eind 2020). In 2021 zal het themanummer gaan over rolverschuiving van professionals binnen het justitiële werkveld. De redactie is nog op zoek naar auteurs voor dit themanummer.

Als we terugkijken naar de laatste drie jaar (2020, 2019, 2018), dan zien we over 9 nummers 28 artikelen van in totaal 56 auteurs (37 mannen en 19 vrouwen). De meeste bijdragen zijn geschreven door 1 auteur (14 bijdragen), gevolgd door bijdragen geschreven door 2 auteurs (7 bijdragen). De overige bijdragen zijn geschreven door 3 auteurs (3 bijdragen), 4 auteurs (2 bijdragen), 5 auteurs (1 bijdrage) en 6 auteurs (1 bijdrage). Als we kijken naar de functie van deze auteurs, dan gaat het om 15 hoogleraren, 12 mensen uit de praktijk of van een onderzoeksinstelling, 12 universitair docenten, 7 universitair hoofddocenten, 5 promovendi, 3 postdocs, en 2 lectoren (dubbelfuncties niet meegeteld). Deze auteurs werken bij de Universiteit Leiden, Erasmus Universiteit Rotterdam, WODC, Universiteit Tilburg, Radboud Universiteit Nijmegen, Universiteit Utrecht, Rijksuniversiteit Groningen, NSCR, Vrije Universiteit Amsterdam, Hogeschool van Amsterdam, Open Universiteit en University Birmingham. Uit dit overzicht valt op dat rangen

en standen divers vertegenwoordigd zijn, maar dat het tijdschrift tegenwoordig kennelijk minder in het vizier is bij Vlaamse auteurs. De redactie betreurt dat en zal in overleg met de uitgever kijken of deze situatie verbeterd kan worden.

Recht der Werkelijkheid biedt promovendi de mogelijkheid om hun promotieonderzoek aan het begin van hun promotietraject te presenteren in de rubriek 'Werk in Uitvoering'. Veel promovendi zijn geïnteresseerd en dit is dan ook de enige rubriek in *Recht der Werkelijkheid* waarvoor min of meer een wachtlijst bestaat. Overigens zijn er aanzienlijk meer vrouwen dan mannen die in deze rubriek publiceren.

Reader reviews en ratings laten zien dat de videopresentaties van de bevindingen van onderzoeken het best bekeken zijn en hoog gewaardeerd worden (4,3 sterren). Behalve op wetenschappelijk-inhoudelijke normen worden artikelen vooral op hun nieuwswaarde beoordeeld. Nu de hoofdargumentatie al ruim aan bod komt in de video, is de leesbaarheid van de artikelen als criterium voor publicatie tegenwoordig minder belangrijk; de artikelen zelf worden immers slechts nog bij uitzondering geraadpleegd. Bronvermelding en de *ethical clearance* worden daarentegen altijd gedubbelcheckt. Standaard is ook de plagiaatcheck.

Het systeem van peer review verloopt tegenwoordig een stuk soepeler door de *rewards* (in de vorm van *research credits*) die ermee te behalen zijn. De reviewers dienen zich soms zelfs al weken voor de deadline aan. Dat is wel eens anders geweest! Het elektronische systeem maakt het mogelijk dat auteurs ad random dubbelblind aan reviewers worden gekoppeld, zonder dat de redactiesecretaris hier nog aan te pas hoeft te komen.

Bron: Editorial van het *Tijdschrift voor empirisch onderzoek naar de werking van het recht*, 2060, jaargang 80, nr. 1 (to be published)

Het redactiewerk

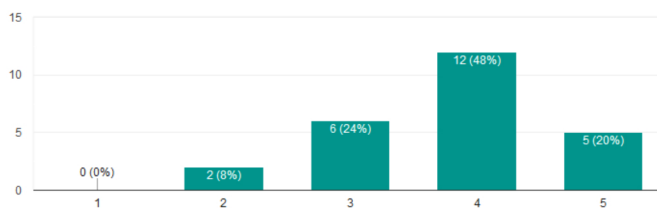
De twee afdelingen in Groningen zullen voorloepig (u.w.z. een jaar of twee) voor de redactie en vermenigvuldigen van een paar nummers per jaar (1.12 en 1.7) zorgen. Daarna moeten wij met z'n allen over de toekomst van het onderneming overleggen. Eén laatste, organisatorische opmerking: deze Nieuwsbrief kan alleen functioneren als iedereen zich redelijk inspant. Wat de niet-Groningse afdelingen betreft, houdt dat in dat ze materie voor de vaste rubrieken op tijd (na aanvraag) moeten insturen, zonder ons een grote babysit last op te leggen; het houdt ook in dat iedereen een redelijk bijdrage aan de andere rubrieken moet aanbieden. Bovendien houdt het in dat kopij in het voorgestelde formaat, de voorgestelde indeling en systematiek, en met de vereiste informatie moet worden ingezonden, en dat het keurig getypt dient te worden. Niemand beschikt over voldoende typekracht, en Groningen zeker niet. Wij zullen in de toekomst afwijkende en slordige kopij terugsturen.

Bron: Redactioneel *Nieuwsbrief voor Nederlandstalige Rechtssociologen*, 1979, jaargang 1, nr. 1

Wat al die jaren onveranderd is gebleven, is dat *Recht der Werkelijkheid* wordt gemaakt door een groep betrokken onderzoekers die het redactiewerk doorgaans met veel plezier en soms met enige frustratie naast hun 'eigenlijke' werk doen. Bij de samenstelling van de redactie wordt gestreefd naar een zo divers mogelijke vertegenwoordiging van universiteiten en onderzoeksinstellingen, disciplinaire achtergronden en methodologische kennis. De redactie stelt er eer in dat bijdragen anoniem en dubbelblind peer reviewed worden beoordeeld. De bijdragen worden door een interne tekstbegeleider en een externe referent beoordeeld aan de hand van een referentenformulier. De redactie wil de (anonieme) externe referenten hartelijk danken voor hun inzet voor het beoordelen van wetenschappelijke artikelen. Zonder hen zou *Recht der Werkelijkheid* niet bestaan. De redactie bespreekt de ingezonden bijdragen en de interne en externe referentenformulieren. De redactiesecretaris koppelt de feedback terug aan de auteur, die vervolgens in de gelegenheid wordt gesteld zijn of haar artikel aan te passen (tenzij het wordt afgewezen).

Hoe beoordeelt u de professionaliteit van de redactie?

25 responses

Nienke Doornbos & Paulien de Winter

In 2007 is bovendien een redactieraad in het leven geroepen met wetenschappers die hun sporen ruimschoots hebben verdiend en een grote betrokkenheid hebben bij het tijdschrift. De redactieraad fungeert als adviescommissie voor de redactionele koers en als klankbord voor de kwaliteit van de gepubliceerde artikelen en de relevantie daarvan voor de sociaalwetenschappelijke bestudering van het recht. Zij hebben speciaal voor dit jubileumnummer bijdragen geschreven over de betekenis van *Recht der Werkelijkheid* voor een aantal onderzoeksterreinen.

De *international advisory board* van het TEOR is in de afgelopen tien jaar drie keer online bijeengekomen om de Engelstalige nummers te bespreken. Het TEOR kreeg *thumbs up* voor de kwaliteit van de casestudies over Nederland. Nog steeds was ‘internationalisering’ echter een discussiepunt en opnieuw kwam de vraag op of niet alle nummers van het tijdschrift in het Engels kunnen verschijnen. Het blijft een punt van aandacht.

Bron: Editorial van het *Tijdschrift voor empirisch onderzoek naar de werking van het recht*, 2060, jaargang 80, nr. 1 (to be published)

Over dit jubileumnummer

Dit jubileumnummer bestaat uit twee artikelen, een boekbespreking, een Forum-bijdrage, een Werk in Uitvoering en zes jubileumbijdragen. Het eerste artikel gaat over het effect van een pro Justitia-rapportage (een gedragskundige rapportage over een verdachte) op de bewijsbeslissing. Aan de hand van een experiment onder studenten onderzoeken Van Es, Kunst, Van Doorn en De Keijser in hoeverre en op welke wijze de aanwezigheid van een pro Justitia-rapportage en informatie over een psychische stoornis invloed kan hebben op de bewijsbeslissing. Het tweede artikel gaat over gelijkebehandelingswetgeving en identiteitsgebonden benoemingsbeleid van orthodox-protestantse scholen. Rijke constateert dat er binnen orthodox-protestantse scholen toenemende diversiteit en onzekerheid is over interne religieuze, culturele en sociale normen. In de Forumbijdrage bediscussiëren Klijn en Hartendorp maatschappelijk effectieve rechtspraak (MER). Verburg bespreekt in een dubbele boekbespreking de proefschriften van Perquin-Deelen (*Biases in de boardroom en de raadkamer*) en Baas (*De meerwaarde van meervoud*). In Werk in Uitvoering schrijft promovenda Becx over haar onderzoek naar herstelrecht op het terrein van verkeersongevallen.

Naast de reguliere bijdragen bestaat dit nummer uit zes jubileumbijdragen, geschreven door leden van de redactieraad van *Recht der Werkelijkheid*. De redactieraadleden zijn door de redactie uitgenodigd om te reflecteren op bijdragen die door de jaren heen zijn verschenen in RdW op een specifiek aandachtsgebied. Een

(Ruim) veertig jaar *Recht der Werkelijkheid*: verleden, heden en toekomst

aantal vragen dienden als inspiratiebron voor deze bijdragen.³ Niemeijer schrijft over wetgeving en constateert dat er door de jaren heen sprake is van een duidelijke verbreding (van wetgeving naar regulation) en van theoretische verdieping vanuit zeer diverse perspectieven. Hertogh kijkt terug op vier decennia handhavingsonderzoek en onderscheidt daarin een aantal thema's en trends en formuleert een onderzoeksagenda voor de toekomst. De Groot-van Leeuwen duikt in de geschiedenis van rechtspleging in *Recht der Werkelijkheid*. Zij merkt op dat hoewel *Recht der Werkelijkheid* geen tijdschrift voor methoden en technieken van de sociale wetenschappen is, de lezer gaande de jaargangen veel leert over onderzoek doen. Hubeau en Van Houtte schrijven over *access to justice* en rechtshulpverlening en pleiten voor meer aandacht voor rechtshulpverlening. Schreiner schrijft over rechtstoepassing in andere continenten, wat zij uiteindelijk uitbreidt tot rechtstoepassing in alle continenten. Tot slot schrijft Huls over de plaats en invloed van de rechtssociologische hoogleraren aan de Nederlandse juridische faculteiten. Hij pleit voor het bundelen van de intellectuele kracht van de discipline in goed geoliede, eigentijdse vormen van samenwerking op het gebied van onderwijs, onderzoek en strategie.

- 3 Wat is waarde/betekenis van de in RdW gepubliceerde bevindingen op het betreffende aandachtsveld?, Ziet u ontwikkeling in toon, inhoud of kwaliteit van RdW-artikelen in de loop der tijd?, In hoeverre zijn de artikelen illustratief voor de onderzoekscultuur die gold tijdens de periode waarin het artikel is verschenen?, Welke methodologische strubbelingen hebben onderzoekers op het betreffende aandachtsveld ervaren?, Hoe beoordeelt u de wijze waarop de onderzoekers daarmee zijn omgegaan?, Welke aspecten van het aandachtsveld zouden in de toekomst meer aandacht mogen krijgen? Welke kennisleemtes zijn er nog?, Welke toekomstwens heeft u voor het tijdschrift?

STANDAARDVOORWAARDEN VOOR INGEZONDEN KOPIJ

Kopij wordt getypt (het lettertype doet er minder toe):

- op formaat A-4;
- met regelafstand 1 (zoals in deze tekst);
- met een marge links én rechts van 4 cm. (d.w.z. tussen 20 en 80 op een typemachine);
- zowel onder als boven op 3cm afstand van de bladrand; en
- persklaar.

Let op de systematiek van vaste rubrieken--dus, voor lopend onderzoek: onderzoeker/financiering/begroting/startdatum/afte ronden/reeds verschenen publicaties of verslagen/probleemstelling/methoden/bevindingen (zie bijdragen van Groningen, J.I., als voorbeelden). Dus ook, voor signaleringen van boeken: naam/titel/plaats/uitgever/jaar/bladzijden/ prijs/ indien niet formeel gepubliceerd--waar verkrijgbaar/inhoud (zie voorbeelden in dit nummer). Let ook op de grafische vormgeving van bovengenoemde voorbeelden, en de verwachte lengte..

Het kan niet onmogelijk zijn dat hooggeschoolde wetenschappers zulke eenvoudige instructies flekkeloos kunnen uitvoeren.

Bron: Redactioneel *Nieuwsbrief voor Nederlandstalige Rechtssociologen*, 1979, jaargang 1, nr. 1

Tot slot

Recht der Werkelijkheid heeft zich in de afgelopen veertig jaar ontwikkeld tot een hoogwaardig, wetenschappelijk tijdschrift op het gebied van de sociaalwetenschappelijke bestudering van het recht. Het heeft een vaste plaats verworven in de tijdschriftenwereld, een wereld waarin de afgelopen decennia meer aanbod en ook meer *gespecialiseerd* aanbod kwam. De multidisciplinaire achtergrond en het empirisch-theoretische perspectief op het recht maken *Recht der Werkelijkheid* tot een uniek tijdschrift. Daarop mogen wij – lezers, auteurs, (oud-)redactieleden, (oud-)redactieraadleden – trots zijn. De redactie gaat echter niet alleen maar tevreden achteroverleunen, maar gaat ook hard aan de slag om de professionalisering van het tijdschrift de komende jaren voort te zetten, het bereik van het tijdschrift verder te vergroten en de aansluiting met Vlaamse onderzoekers op het gebied van recht en samenwerking te verbeteren. Op naar de toekomst!